

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WAŁCZU ZA ROK 2007 ORAZ POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2008.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu w 2007 roku realizował zadania pomocy społecznej określone ustawą o pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy i zadań zleconych gminie.

Ponadto realizował także wypłatę dodatków mieszkaniowych jako zadania własne gminy oraz obsługę świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone gminie, poszerzone od 1 września 2005 roku o postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz postępowania w sprawach zaliczek alimentacyjnych.

Od 28 czerwca 2005 roku Ośrodek prowadzi także postępowania i wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Poniżej przedstawiam realizację zadań Ośrodka w 2007 roku według podziału na „zadania własne Gminy” i „zadania zlecone Gminie”.

ZADANIA WŁASNE GMINY

Ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie zadań własnych Gminy skorzystało **1045 rodzin** z liczbą osób – **2875**.

W większości przypadków rodziny i osoby korzystały z pomocy wielokrotnie w ciągu roku lub nawet co miesiąc. Udzielenie pomocy każdorazowo poprzedzone jest wywiadem środowiskowym przeprowadzonym w miejscu zamieszkania i zakończone wydaniem decyzji administracyjnej.

Rozdział 85 214 – zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze – wydano **885 035 zł,**

w tym:

- 529 rodzinom i osobom przyznano pomoc w formie zasiłku okresowego na kwotę **569.900 zł**. Wypłacono 2 841 zasiłków; średnia wysokość zasiłku – 201 zł,
- 693 rodzinom i osobom udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na żywność, leki, opłaty mieszkaniowe, opał, odzież, środki czystości i inne potrzeby na łączną kwotę **217.424 zł** (w tym leki – **12.319 zł**, opał – 211 rodzin na kwotę **79.550 zł**); zabezpieczono pomoc w formie zasiłków celowych na zakup opału wszystkim uprawnionym osobom, które się o nią zwróciły,
- pomoc w formie bonu żywnościowego otrzymywało 82 rodziny lub osoby; wydano bony na kwotę **12.597 zł**,
- 48 rodzinom przyznano pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego na kwotę **16.655 zł**; w/w zasiłek przyznaje się osobie lub rodzinie, której dochód przekracza ustawowe kryterium dochodowe lecz zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności warunkujące przyznanie pomocy, najczęściej są to wysokie koszty leczenia i leków oraz zadłużenia w opłatach mieszkaniowych, które prowadzą do powstawania sytuacji kryzysowych,
- 5 osobom bezdomnym opłacono pobyt w schroniskach i noclegowniach dla bezdomnych w kwocie **20 604 zł**,

- sprawiono 4 pogrzeby, w tym 1 osobie bezdomnej, za które zapłacono **5 302 zł**,
- wydatki z tytułu opłaty za pobyt 3 osób w domach pomocy społecznej wyniosły **42 553 zł**.

W roku 2007 MOPS skierował do domów pomocy społecznej 2 osoby i prowadzi postępowania administracyjne w kolejnych dwóch sprawach. Dwa postępowania umorzono z powodu śmierci osób starających się o skierowanie do DPS-u.

Rozdział 85 228 – usługi opiekuńcze w domu - wydano na ten cel **180 587 zł.**

W bieżącym roku zabezpieczono usługi 54 osobom starszym, samotnym, przewlekle lub obłożnie chorym w wymiarze 15.770 godzin. Wszystkim potrzebującym udzielono pomocy. W porównaniu z rokiem 2006 nastąpił wzrost liczby osób wymagających opieki i pomocy w codziennym funkcjonowaniu o 7 osób. Z roku na rok zwiększa się ilość osób wymagających tej formy pomocy. Żeby zabezpieczyć środki finansowe na ten cel konieczne było przesunięcie środków finansowych w wysokości 27.300 zł z rozdziału 85214.

Rozdział 85 295 – program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- wydano na realizację **734.000 zł.**

Środki finansowe na realizację Programu pochodziły:

- z budżetu Miasta - **100.000 zł**
- z dotacji celowej Wojewody - **634.000 zł**

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wprowadzono ustawą z 29 grudnia 2005 r. na lata 2006- 2009.

Celem Programu jest objęcie dożywianiem szerokiego kręgu osób wymagających takiej pomocy. W 2007 roku dożywianiem objęto oprócz dzieci i młodzieży szkolnej także dzieci w wieku od 0 do 7 lat, młodzież szkół ponadgimnazjalnych, osoby dorosłe, osoby stare, chore i niepełnosprawne, których dochód nie przekracza 150 % kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Kwota ta wynosi : dla osoby samotnie gospodarującej – 715,50 zł, a dla osoby w rodzinie – 526,50 zł. Pomocy udzielano w formie posiłku, najczęściej pełnego obiadu, lub w formie zasiłku celowego na zakup żywności.

Ogółem Programem objęto 2 031 osób, z czego 771 osób korzystało z posiłków, których koszt wyniósł **230.051 zł**, a 1 769 osób z 617 rodzin korzystało z pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności – koszt **442.238 zł**.

Średnia wysokość zasiłku wynosiła 193,49 zł.

Kwotę **61.711 zł** przeznaczono na dofinansowanie doposażenia stołówek szkolnych i punktów wydawania posiłków.

W roku 2007, w porównaniu z rokiem 2006, liczba osób objętych Programem zmniejszyła się o 396 osób , w tym liczba osób objętych pomocą w formie posiłku o 259. W związku z powyższym koszt realizacji zadania zmniejszył się o kwotę 92 200 zł.

Rozdział 85 203 - ośrodek wsparcia-dzienny dom pomocy- koszt utrzymania i prowadzonej działalności wyniósł – **200 000 zł, w tym wynagrodzenia osobowe pracowników – **174 362 zł**.**

Ośrodek wsparcia świadczy usługi dla 30-35 osób starszych i niepełnosprawnych, natomiast wydaje posiłki dla 80 osób miesięcznie.

Koszt posiłków pokrywany jest z odpłatności za posiłki wnoszonej przez osoby z nich korzystające.

Dzienny Dom Pomocy jest ośrodkiem wsparcia funkcjonującym w strukturach MOPS, przeznaczonym dla osób, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a którym takiej pomocy nie może zapewnić rodzina. Osoby skierowane do DDP mają zapewniony codzienny dwudaniowy obiad i śniadanie. W większości korzystają jedynie z obiadów.

DDP zapewnia osobom korzystającym z jego usług oprócz posiłku także możliwość pozostawiania pod opieką personelu Domu, zajęcia świetlicowe i kulturalne mające na celu podnoszenie aktywności tych osób, rozszerzanie ich zainteresowań, aktywną integrację ze środowiskiem lokalnym.

Rozdział 85 219 – utrzymanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – 1 127 686 zł,
w tym: wynagrodzenia osobowe pracowników – 982 675 zł.

Ośrodek zatrudnia we wszystkich działach 36 osób. W bieżącym roku pozyskaliśmy dodatkowo jedno pomieszczenie biurowe, które pozwoliło na utworzenie 2 dodatkowych stanowisk pracy, niezbędnych do właściwego wykonywania dodatkowych zadań nałożonych na MOPS (pozyskiwanie środków unijnych, koordynacja współpracy z organizacjami i instytucjami) lub koniecznych do lepszej organizacji pracy, której efektem są oszczędności w wydatkach (przeprowadzanie wywiadów w terenie u osób składających wnioski o dodatek mieszkaniowy).

Warunki lokalowe Ośrodka są w znacznej mierze przeszkodą nie pozwalającą na zwiększenie zatrudnienia w ślad za nowymi zadaniami i potrzebą lepszego administrowania zespołem pracowniczym i powierzonymi Ośrodkowi zadaniami.

W celu rozwiązania problemu lokalowego została opracowana dokumentacja projektowo-kosztorysowa remontu i adaptacji poddasza na pomieszczenia biurowe MOPS.

Rozdział 85 215 – dodatki mieszkaniowe

Wyplacono 13 045 dodatków na kwotę **2 022 861 zł**, z tego użytkownikom mieszkań:

a) tworzących zasób gminy	- 6 236	na kwotę -	908 521 zł
b) spółdzielczych	- 5 499	na kwotę -	920 745 zł
c) pozostałych	- 1 310	na kwotę -	193 595 zł

Ośrodek wypłaca dodatki mieszkaniowe ok. 1 087 gospodarstwom domowym z terenu miasta. W porównaniu z rokiem 2006 zmniejszyła się o 153 liczba gospodarstw domowych starających się o tę formę pomocy; wypłacono o 1871 dodatków mniej. Wydatki na wypłatę dodatków mieszkaniowych w roku 2007 były mniejsze o 133 363 zł w porównaniu z rokiem ubiegłym. Na zmniejszenie wydatków złożyły się działania podjęte

wspólnie z Burmistrzem Miasta, a mianowicie: utworzenie zespołu zadaniowego, którego celem było wypracowanie zasad działania prowadzących do uszczelnienia systemu wypłat.

Ponadto od miesiąca listopada ubiegłego roku zatrudniono pracownika przeprowadzającego wywiady, mające na celu weryfikację składanych wniosków i oświadczeń o dochodach, co przyczyniło się w dużym stopniu do wykluczenia osób, które pobierały dodatek mieszkaniowy nienależnie.

ZADANIA ZLECONE GMINIE

W zakresie zadań zleconych pomocy społecznej w roku 2007 przyznano świadczenia 215 rodzinom o liczbie osób 353.

Rozdział 85 214 – zasiłki stałe – wydatkowano na ten cel 715 655 zł.

Wypłacono 2 066 zasiłków stałych 215 osobom, z czego 158 osób to osoby samotnie gospodarujące a 57 to osoby pozostające w rodzinie. Liczba uprawnionych w porównaniu do roku ubiegłego nieznacznie wzrosła (o 12 osób), co przełożyło się także na wzrost wydatków z tego tytułu o 57 345 zł.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od odpowiednio: kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (obecnie – 477 zł) lub w przypadku osoby w rodzinie, od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (obecnie- 351 zł). Głównym powodem korzystania z tej formy pomocy jest brak uprawnień osób przewlekle chorych do świadczeń emerytalno- rentowych, wynikający w większości przypadków z faktu długotrwałego bezrobocia. Świadczeniobiorcami są najczęściej samotnie gospodarujący mężczyźni, którzy zły stan zdrowia „zawdzięczają” często prowadzonemu w latach wcześniejszych szkodliwemu trybowi życia (uzależnienia, uchylanie się od pracy, konflikty z prawem, rozbiecie rodziny).

Rozdział 85 213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne- wydano 83 000 zł.

Opłacono składkę zdrowotną 200 osobom korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej oraz 46 osobom korzystającym ze świadczeń rodzinnych.

W porównaniu z rokiem 2006 wzrosła liczba osób uprawnionych do tej formy pomocy o 11 osób, a koszt opłacenia składek o 4 763 zł.

Rozdział 85 228 – specjalistyczne usługi opiekuńcze- wydano 7 197 zł.

W roku 2007 MOPS opłacał wykonywanie specjalistycznych usług opiekuńczych 4 osobom z zaburzeniami psychicznymi. W bieżącym roku wykonano 679 godzin usług świadczonych w miejscu zamieszkania osoby objętej pomocą. Liczba osób nie zmieniła się, wzrósł jednak zakres pomocy (ilość godzin), a w związku z tym koszt ich realizacji o 2 659 zł w porównaniu z rokiem 2006.

Rozdział 85 195 – ochrona zdrowia- pozostała działalność – wydatkowano 1 160 zł.

Od czerwca 2005 roku Ośrodek , upoważniony na mocy Uchwały Rady Miasta Wałcza, realizuje zadania w zakresie prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni w oparciu o Ustawę z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W roku 2007 prowadzono 21 postępowań, wydano 18 decyzji przyznających prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej. Na obsługę świadczenia otrzymano dotację w wysokości **1.160 zł**, którą w wykorzystano w całości na pokrycie kosztów realizacji zadania.

Rozdział 85 278 – usuwanie skutków klęsk żywiołowych – wydano 1 000 zł.

W miesiącach IX – XII 2006 roku Ośrodek prowadził postępowania w sprawach przyznania jednorazowej pomocy finansowej rolnikom zamieszkałym na terenie miasta Wałcza , którzy ponieśli straty w uprawach z powodu suszy. Postępowania zakończono w styczniu 2007 roku, wypłacając ostatnie świadczenie w wysokości 1000 zł przyznane przez SKO Koszalin.

Rozdział 85 212 – świadczenia rodzinne i zaliczki alimentacyjne – wydano 6 100 000 zł.

W roku 2007 świadczenia rodzinne wypłacono 2 080 rodzinom i osobom a zaliczki alimentacyjne 199 rodzinom i osobom.

Od 1 września 2006 roku Ośrodek przejął realizację świadczeń rodzinnych ostatniej grupy uprawnionych od pracodawców zatrudniających więcej niż 20 pracowników. Obecnie Ośrodek jest jedynym płatnikiem świadczeń rodzinnych dla osób uprawnionych z terenu miasta Wałcza.

Poza tym Ośrodek od 1 września 2005 roku prowadzi postępowania i wypłaca zaliczki alimentacyjne osobom samotnie wychowującym dzieci, uprawnionym do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna. Prowadzi także postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W roku 2007 na wniosek komornika przeprowadzono 62 wywiady u dłużników alimentacyjnych zamieszkałych w Wałczu. Jednocześnie prowadzono czynności polegające na uzyskaniu pisemnych informacji o dłużnikach:

- z PUP dotyczących posiadania statusu osoby bezrobotnej,
- z UM- Biura Ewidencji Ludności dot. zameldowania na terenie gminy lub kraju,
- ze Starostwa Powiatowego– Wydziału Ewidencji Pojazdów dot. posiadanych środków transportu lub ich braku,
- z UM i UG dot. prowadzenia działalności gospodarczej, ustaleniu czy są płatnikami podatku rolnego, leśnego lub podatku od nieruchomości,
- z Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej dot. Informacji o posiadanych przez dłużników nieruchomościach.

Ponadto w 23 przypadkach dłużników posiadających status osoby bezrobotnej, MOPS wystąpił do Powiatowego Urzędu Pracy z wnioskiem o aktywizację zawodową .

W ramach rozdziału **85 212** w 2007 roku wypłacono:

- zasiłki rodzinne z dodatkami	- na kwotę	3.803.241 zł
- zasiłki pielęgnacyjne	- na kwotę	1.062.126 zł
- świadczenia pielęgnacyjne	- na kwotę	236.502 zł
- składki na ubezpieczenie społeczne	- na kwotę	61.087 zł
- zaliczki alimentacyjne	- na kwotę	759.492 zł

RAZEM: 5 922 448 zł

Koszty obsługi świadczeń rodzinnych wyniosły **177 552 zł**.

W ubiegłym roku MOPS wydał 5.398 decyzji administracyjnych w sprawach pomocy społecznej; do organu II instancji odwołały się 2 osoby, 1 decyzję uchylono do ponownego rozpatrzenia, a 1 utrzymano w mocy. W sprawach dodatków mieszkaniowych wydano 2 243 decyzje; odwołały się 2 osoby, obie decyzje utrzymano w mocy. Natomiast w sprawach świadczeń rodzinnych wydano 3 114 decyzji; odwołania od decyzji złożyło 8 osób, z czego 4 utrzymano w mocy, 3 przekazano do ponownego rozpatrzenia a 1 uchylono i umorzono postępowanie.

Ilość wydawanych decyzji obrazuje w części ilość wykonywanej w ciągu roku przez Ośrodek pracy.

Poza przyznawaniem pomocy finansowej pracownicy MOPS wykonywali m.in. następujące czynności:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na wniosek innych ośrodków pomocy społecznej, PCPR-ów, sądu, policji, prokuratury oraz w innych uzasadnionych przypadkach za zgodą osoby;
- przeprowadzanie wywiadów i wydawanie opinii o zasadności udzielania pomocy finansowej kombatanom i osobom represjonowanym na wniosek Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych;
- wydawanie zaświadczeń osobom korzystającym z pomocy Ośrodka, np. do celów stypendialnych;
- kierowanie osób do ŚDS-u w Wałczu;
- prowadzenie pracy socjalnej z klientami i na ich rzecz;
- zawieranie i monitorowanie kontraktów socjalnych;
- sporządzanie na wniosek PUP list osób bezrobotnych w celu kierowania ich do prac społecznie użytecznych;
- prowadzenie poradnictwa prawnego, psychologicznego, rodzinnego służącego rozwiązywaniu problemów klientów Ośrodka;
- stała współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami społecznymi i innymi osobami i instytucjami w sprawach dotyczących osób korzystających z pomocy;
- przedstawiciele Ośrodka czynnie uczestniczą w pracach Komisji i zespołów zadaniowych powoływanych przez Miasto lub Powiat, działających w sferze socjalnej.

ZESTAWIENIE WYDATKÓW MOPS

	ROK 2006	ROK 2007
• Zadania własne pomocy społecznej	3.078.515 zł	3.127.308 zł
• Dodatki mieszkaniowe	2.156.224 zł	2.022.861 zł
• Zadania zlecone pomocy społecznej	761.073 zł	808.012 zł
• Świadczenia rodzinne	5.929.437 zł	6.100.000 zł
Razem :	11 925 249 zł	12 058 181 zł

UWAGI I WNIOSKI

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w roku 2007 przebiegała w miarę sprawnie i prawidłowo. Ośrodek w ramach swoich możliwości i w oparciu o obowiązujące przepisy prawne udzielił pomocy wszystkim osobom i rodzinom, które się o nią zwróciły.

Dzięki dotacji z budżetu państwa na realizację obowiązkowych zadań gminy tj. wypłatę zasiłków okresowych i dożywianie w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zostały zabezpieczone podstawowe potrzeby bytowe osób wymagających pomocy. Ogólna kwota wydatków na świadczenia pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy (bez kosztów utrzymania Ośrodka) wyniosła w ubiegłym roku **1 999 682 zł**, z czego dotacja budżetu państwa – **1 080 487 zł** (446 487 zł na wypłatę zasiłków okresowych i 634 000 zł na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”). Większość rodzin korzystała jednocześnie z zasiłków okresowych i z dożywiania bądź z zasiłków celowych na zakup żywności.

W minionym roku pomoc Ośrodka rodzinom i osobom jej wymagającym utrzymywała się na poziomie roku 2006 i była znacząca; rodziny w zależności od dochodu otrzymywały miesięczne wsparcie w wysokości od 200 do 800 zł. Biorąc pod uwagę fakt korzystania większości tych osób z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego i ich uprawnienia do pobierania świadczeń rodzinnych czy też gminnej pomocy stypendialnej, można stwierdzić, że finansowe wsparcie Miasta było utrzymane na poziomie pozwalającym osobom i rodzinom zaspokoić ich podstawowe potrzeby bytowe.

Od 3 lat obserwujemy natomiast duży wzrost liczby osób wymagających opieki, co wiąże się stałym wzrostem wydatków na usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania osoby oraz z tytułu opłat ponoszonych za pobyt w domach pomocy społecznej. W bieżącym roku konieczne było skierowanie kolejnych osób, gdyż nie można było im zapewnić wystarczającej opieki w miejscu zamieszkania. Problemem jest zwłaszcza umieszczanie w domach pomocy społecznej osób psychicznie chorych (zwłaszcza kobiet), gdyż pomijając nawet trudne kwestie finansowe, w Polsce brakuje wolnych miejsc w DPS-ach przeznaczonych dla takich osób. Czas oczekiwania na miejsce wynosi niejednokrotnie od roku do trzech lat. Problem ten nasila się i będzie wymagał podjęcia działań zaradczych. Koszty poniesione przez MOPS z tytułu opieki nad takimi osobami wzrósł w porównaniu z rokiem 2006 o kwotę o prawie 80 000 zł. Przewidywane wydatki na ten cel w roku 2008 mogą wzrosnąć o ok. 80 000 zł i wyniosą ok. 300 000 zł.

Realizacja świadczeń rodzinnych i wypłata zaliczek alimentacyjnych przebiegała w ubiegłym roku planowo. Dzięki dużemu zaangażowaniu pracowników i ich dodatkowej pracy w okresie przygotowywania i wydawania decyzji na kolejny okres zasiłkowy (lipiec

– październik) świadczenia wypłacono w terminach przewidzianych ustawą. Liczba świadczeniobiorców nieznacznie spadła w porównaniu z rokiem 2006. Osoby pracujące za granicą często decydują się pobierać świadczenia w krajach, w których pracują ze względu na to, iż są wyższe.

W bieżącym roku pracę Działu Świadczeń Rodzinnych czeka kolejna zmiana, ponieważ od 1 października 2008 roku wchodzi w życie nowa ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 192, poz.1378). Fundusz alimentacyjny zastąpi wypłacane obecnie zaliczki alimentacyjne i postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Ustawa ta znacznie poszerza krąg uprawnionych i działania Organu właściwego (wójta, burmistrza, prezydenta) w niej przewidziane.

Realizacja kolejnego zadania zleconego Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej, a mianowicie wypłata dodatków mieszkaniowych, w roku 2007 przebiegała prawidłowo. W związku z wcześniejszymi sygnałami o mogących występować nieprawidłowościach w związku z nierzetelnymi informacjami wnioskodawców o ich dochodach lub faktycznej liczbie zamieszkałych w lokalu osób, Ośrodek podjął działania mające na celu skuteczniejszą weryfikację składanych wniosków, co przełożyło się, naszym zdaniem, na oszczędności w kosztach realizacji tego zadania.

Wałcz, 21. 02 2008 r.